

Linnaisten omakotiyhdistys ry.

5.2.2019

Tekninen lautakunta
KIRJAAMO
Asematie 7
01300 Vantaa

MUISTUTUS LINNAISTENMETSÄN METSÄSUUNNITELMAAN

Linnaisten metsäalue on luokiteltu sijainnin, laajuuden, arvokkaiden metsäelinympäristöjen ja vaateliaan lajiston näkökulmasta jopa valtakunnallisesti merkittäväksi luontokohteeksi Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin ja Vantaan yhdistyksen mukaan. Tämän lisäksi metsäalueen seudullinen virkistysarvo on erittäin merkittävä kaikessa monipuolisuudessaan.

On hyvin valitettavaa, että metsäalueen itäisiä osia on jo heikennetty voimakkaasti harvennus/poimintahakkuin ja sähkölinjojen kohdalla metsäaluetta on kaadettu jopa vasten luonnonsuojelualuetta. Linnaisten asemakaavasuunnitelma vie tärkeän virkistykseellisen osan metsän länsilaidalta ja nyt nämä hakkuusuunnitelmat uhkaavat heikentää entisestään monia tärkeiksi koettuja ja arvokkaiksi inventoituja reuna-alueita ja niiden monipuolista lajistoa.

Suunnitelmassa on hyvää se, että osa kuvioista on jätetty metsänhoidon ulkopuolelle, avohakkuuta ei ole ja eri käsittelyt on kohdistettu muutamissa paikoissa vain osakuviolle. Metsäkuviotarkastelun lisäksi on huomattava metsien tuottamat ekosysteemipalvelut ihmisille kuten esimerkiksi erilaiset suojavaikutukset (tuuli-, melu-, pöly- ja näkösuoja jne.) sekä luonnon monimuotoisuutta turvaavat että sitä lisäävät ominaisuudet, kuten pienilmaston pysyvyys, tiheiköt ja lahopuujatkumo.

Pidämme tärkeänä, että metsän kehittäminen virkistysalueena perustuu kulutusta kestäväen ja turvallisen polkuverkoston kunnostukseen ja ylläpitoon näkyvyys huomioiden sekä erityisesti ympäröivän luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja lajiston elinympäristöjen kehittämiseen niille suotuisaksi.

Linnaisten metsäalueella on paljon erilaisia luontoarvoja uhanalaisista metsäluontotyypeistä direktiivilajeihin. Pesimälinnustoltaan alue on poikkeuksellisen rikas ja metsän reuna-alueet ovat lintujen lisäksi myös Vantaan lepakoiden eräitä ydinalueista. Liito-orava on yksi Linnaisten metsän merkittävimmistä luontoarvoa lisäävistä lajeista. Liito-oraville sopivien metsäalueiden säästäminen ja kehittäminen suotuisaksi, on mielestämme eräs tärkeimmistä huomioon otettavista seikoista.

Hakku- ja hoitotoimenpidesuunnitelmassa esiintyy joitain ristiriitaisuuksia asetettujen tavoitteiden välillä sekä muita kestävyysongelmia. Linnaistenmetsän alueella on ehdottomasti liikaa käsittelyä ja erityisesti Linnaistenmetsän luoteisosassa on turhia haittahrvennuksia. Harvennushakkuut ovat näiden suunnitelmien se osa, joka ei sovellu biologista monimuotoisuutta ylläpitävien ydinmetsäalueiden ja niiden suoja-alueiden (metsän reunat) luontaiseen kehitykseen. Ne ovat sopimattomia kaiken kaikkiaan Vantaan laajempien virkistys- ja retkeilymetsien kuten Linnaistenmetsän kehittämiseen.

Yhä useammat ihmiset kokevat harvennushakkuut ”metsäntuntua” häiritseviksi, turhiksi ja monin tavoin haitallisiksi. Metsäkoneiden jättämät ruhjeet ja maastojäljet ovat haitallisia puustolle, maaperän vesitaloudelle ja hakkuiden jälkeen alueet ovat pitkään virkistystarkoitukseen sopimattomia. Myös luontoarvot kadotetaan metsänhoitotöiden seurauksena.

- 2/3 esitetyistä harvennuksista on täysin turhia ja/tai jopa luontohaitallisia. Pääsääntöisesti sekapuustoihin metsiin esitetyt harvennukset ovat haitallisia ja turhia.
- Suojelualueiden reunoihin on esitetty erilaisia haitallisia toimenpiteitä.
- Luo-alueille ja direktiivilajien esiintymisalueille on esitetty haitallisia toimenpiteitä.
- Muihin luonnon monimuotoisuuden ja luonnontilaisuuden kehittymisen kannalta otollisiin kohteisiin on esitetty haitallisia toimenpiteitä.

Silatie metsät: metsäkuviot 1020, 1021, 1024, 1027 ja 1029

Silatie taustametsät ovat paikoin vanhapuustoisia monilajisia suojametsiä ja metsälajiston suojaisia elinympäristöjä, sillä käyttöpaine on vähäinen. Alueella on kahden metsäpolun lähtöpaikka.

Kuviot 1017-1018

Metsikkö sijaitsee Ohjasrinteen ja Silatie välissä. Esitetty pienpuuston hoitoa 2019.

Varttunut lehtomainen kangas, mahdollisesti uhanalainen luontotyyppi (NT) silmälläpidettävä.

Metsikössä on

vanhoja kilpikaarnamäntyjä 140 v+, kuusia 100 v+ rauduskoivuja, marjovaa pihlajaa.

Suojametsikkö, jossa tarvitaan myös pienpuustoa ja suojatiheikköjä erityisesti lintulajistolle.

Ylispuut haukkojen ja korppien tähytyspuina. Tammia Linnaisissa on joka paikassa. Liika

avoimuus heikentää metsän toivottuja ominaisuuksia. Osa eteläpuolen kuusista on huonokuntoisia.

Alue ei ole ulkoilumetsä. Pienpuuston poisto on aika turhaa. Reunojen marjovaa pihlajaa on säästettävä.

Kuvio 1019

Pieni metsikkö sijaitsee Valjaskujan ja Ohjasrinteen välissä. Kuviolle on esitetty pienpuuston hoitoa 2021. Puusko on monimuotoista eri-ikäistä sekametsää vanhoja kilpikaarnamännillä 140 v+ haapoja, pihlajaa, raitaa. Tämä on asukkaille tärkeä suojametsikkö ja linnuille pesimäalue, siellä on runsaasti lintuja, pönttöjä, joten tiheiköt tarpeen. Keskellä kulkee kapea polku. Pienpuusto saisi jäädä suojaamaan ja lisäämään monimuotoisuutta, aikanaan metsikkö harventuu itsekseen. Useat Valjaskujan asukkaat eivät toivo toimenpiteitä metsikköalueelle.

Kuvio 1020

Lähes luonnontilainen metsäalue Silatien alussa. Esitetty puuston harvennusta 2026 ja pienpuuston hoitoa 2027. Varttunut lehtomainen kangas mahdollisesti uhanalainen luontotyyppi (NT) silmälläpidettävä. Kuviolla o sinivuokkoja ja muuta tyypillistä lehtokasvillisuutta ja järeää luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokasta sekapuustoista metsää. Lahopuujaatkumo on tärkeää säilyttää. Linnuston suojaisa pesimäalue.

Asukkaille ensisijaisesti tärkeä melu-, pöly- ja pienhiukkassuojametsä jatkuvasti lisääntyvältä Rajatorpantien liikenteeltä ja tihentyvältä lentoliikenteeltä. Ei varsinainen ulkoilumetsä. Tämän kuvion raivaukset ja harventaminen on erityisen luontohaitallista, monimuotoisuus- ja suojahyödyt tärkeämpiä. Vantaan harvennusperuste on pähkinäpensaasi esiintyminen (hyvä pähkinäpensaslehto sijaitsee Rajatorpan tien toisella puolella, kuviolla 1153, jota ehdotamme rauhoitettavaksi luonnonsuojelulain nojalla).

Kuvio 1021

Kuviolle esitetty ennakkoraivausta 2018 ja harvennusta 2021. Eri-ikäisen sekametsän harventaminen heikentää luontotyyppiä ja on turhaa. Monimuotoisuus lisääntyy kun kuvio jätetään kehittämään luontaisesti. Tämä on hyvä suojametsä ihmisille ja muulle lajistolle.

Kuvio 1022

Kuviolle ei ole esitetty toimenpiteitä, mikä on hyvä asia. Kuviolla esiintyy runsaasti mustikanvarpuja ja Maariankämmeä.

Mäntyä (60 v+) kuusta, hieskoivua. Monimuotoisuutta lisäävä suomosaiikki, mielenkiintoinen ja luonnontilainen, erilaista kostean paikan kasvillisuutta mm. sammalia. Huomioitava että reuna-kuviot turvaavat kostean pienilmaston, joten viereiset kuviot on myös hyvä jättää luonnontilaisiksi.

Kuvio 1023

Kuviolle on esitetty nuoren metsän kunnostusta 2021. Hakkuun jälkeen luontaisesti syntynyt nuori lehtomainen kangas. Mahdollisesti uhanalainen luontotyyppi (VU) vaarantunut. Luontotyypin heikentyminen vaarassa, luontaiselle suojametsälle annettava aikaa ja tilaa. Kuviolla on monipuolinen lajisto. Metsänhoitoesityksistä tämä nuoren metsän kunnostus on eräs haitallisimmista. Jätettävä rauhaan kehittämään.

Kuvio1024

Kuviolle on esitetty pikaista harvennusta 2019. Noin 50 v+ kuusikkoa. Harvennus on turhaa, alue pieni ja itseharveneva, tulee samalla kuusilahopuuta. Mosaiikkiseen mastoon mahtuu myös tällainen osuus. Alueen puusto ja peitteisyys vaikuttavat myös viereiseen suoalueeseen 1022 ja sen pienilmastoon. Harventamisen sijasta kuvion voi hyvin jättää kehittymään hitaan luonnontilaisesti.

Kuvio 1025

Ei ole esitetty toimenpiteitä, mikä on hyvä asia. Rehevä lehtonotko, jonka puusto syntynyt luontaisesti hakkuun jälkeen, turvaa monimuotoisuutta.

Kuvio 1027

Kuviolle on esitetty ennakkoraivausta 2020 ja sen jälkeen harvennusta 2021. Kuviolta lähtee polku metsään. Polun näkyvyyttä ja kulkukelpoisuutta voisi parantaa kevyesti metsurityönä ilman metsäkoneita, mittavia raivauksia ja harvennuksia. Alueella on komeita kilpikaarnamäntyjä (140 v+), kuusta, rauduskoivua tiheikkönä. Ekologisesti ja lajistollisesti tärkeä metsäreunan vaihtumisvyöhyke; rikas linnusto ja muu lajisto, suojavyöhyke.

Kuvio 1028

Kuviolle on esitetty pienpuuston hoitoa 2019. Hakkuun jälkeen luontaisesti syntynyt metsikkö. Pienpuuston hoito on suurta turhuutta. Metsäkuviota ilmentävät korkeat kilpikaarnamännyn (140 v+) lisäksi on rauduskoivua, pihlajaa, nuorta kuusta. Alueelta lähtee polku metsään. Polun näkyvyys ja kulkukelpoisuuden turvaaminen voitaisiin tehdä kevyesti metsurityönä jalkaisin.

Kuvio 1029

Arvometsään on esitetty ennakkoraivausta 2020 ja harvennus 2021. Varttunut sekametsä, jossa kuusta, rauduskoivua ja haapaa. Alueen raivaus ja kuusikon harvennus olisi katastrofi luontoarvojen ja monimuotoisuuden kehittymisen kannalta. Ainoita suojapaikkoja, jossa ei ole liikaa ihmishäirintää läntisen tiheikön (kuvio 1031) ansiosta, jonka vuoksi sopii metsälajiston turva- ja pesimäalueeksi. Ei ole ulkoilureittejä.

Alue on myös tärkeä korpialueen suojametsä ja runsaslajistoinen vaihtumisvyöhyke. Lehtokurpan pesimätiheikkö, metsäauriiden suojaisat makuupaikat, kanahaukan tähystyspuut, mustarastaiden ja muuttolintujen suojaisa pesimäalue jne. Tässä tarvitaan luontaisen monimuotoisuuden säilyttämistä, ei toimenpiteitä. Säilytetään suojavyöhykkeenä lajistolle. Ennakkoraivaus vain pahentaisi esitettyjen harvennusten aiheuttamia haittoja.

Kuvio 1030

Kaava-alueetta, johon esitetty pienpuuston hoitoa 2019. Alueen läpi kulkee tärkeä ulkoilupolku aina Espoon puolelle. Puusto on vanhaa arvopuustoa ja maiseman kannalta tämä on erityisen kaunis alue. Kuusia 100 v+ , mäntyjä 100 v+ sekä haapaa ja rauduskoivukkoa, pihlajaa. Pääpolku, sen kulkukelpoisuus ja näkyväisyys on hyvä pitää kunnossa. Pienpuusto ja tiheiköt ovat tärkeitä

runsaalle eläinlajistolle, paljon lintuja ja niiden pesiä. Monimuotoisuuden ja maisemankin kannalta pienpuuston hoito on suurta turhuutta.

Kuvio 1031

Esitetty nuoren metsän kunnostusta 2019. Luonnonhäiriön (myrsky kaatoi kuusikkoa) jälkeen muodostunutta nuorta taimikkoa. Täällä on paljon erilaista lehtipuuta, myös tammea. Luonnon monimuotoisuusalue, joka kehittyy luonnon dynamiikan mukaisesti jos alue vain jätettäisiin rauhaan. Metsälajistolle alue on tärkeä suoja- pesimä- eläinpolku- ja ruokailualue. Paljon erilaisia habitaatteja lahoppua (pystyjuurakoita, pötkelöä, maapuuta, eri lahoasteita) niistä riippuvaiselle lajistolle. Tiheys tuo suojaa eikä haittaa ulkoilua. Nuoren metsän kunnostus on turhaa ja siitä on enemmän haittaa luontoarvoille. Kuvio toimii suoja-alueena (myös arvometsä 1032 lle). Alue on tärkeää jättää rauhaan.

Kuvio 1032

Arvometsään ei ole esitetty toimenpiteitä, onneksi. Kuuset kasvavat järeyttä, tosin pituuskasvu osalla vähentynyt. Kuviolla on vanhaa mäntyä 120 v+, kuusta 100 v+, haapaa ja koivua 60+. Arvokas monimonimuotoisuusmetsä. Soistuvaa, luonnon prosessit toimivat. Runsaasti uusia taimia pienaukoissa. Alueen ympärille tarvitaan auoja-alue (30 – 100 metriä), jonka ympäröivät alueet (1031, 1033, 1034) tarjoavat.

Kuvio 1033

Kaava-alue. Puustoinen kangassekametsä. Alueella tukiasema. Suositettu ulkoilualue ja runsas polusto. Suojavyöhykkeenä arvometsä 1032:lle!

Kuvio 1035

Kaava-alue. Sekapuustoinen metsä, jossa on runsas mustikkapeitto ja kosteita soistumia. Selostuksessa todetaan että tonttien reunoilta joutuu poistamaan huonokuntoisia kuusia? Ekosysteemipalveluiden näkökulmasta tärkeä alue. Mustikkakasvustot tärkeitä Linnaisten linnustolle ja monille muille lajeille myös ihmisille. Alue on myös suoja-alue (30-100 metriä) arvometsälle ja korpialueelle (1036). Metsän reuna-alue on erityisen tärkeä metsälinnuille. Töyhtötaiset, hömötiaiset, kuusitiaiset, muut tiaiset, punatulkut, puukiipijät ja muu pesivä lajisto on erityisen runsasta. Alue tulisi säilyttää ulkoilu- ja suoja-alueena.

Kuvio 1045

Kaavan reuna-alue. Esitetty harvennusta 2022. Selostuksessa todetaan: ”kuvio rajoittuu eteläreunassa suojelualueeseen. Ylitieheä kuusi-koivu sekametsä. Riukuuntumisesta johtuen paljon kuollutta puuta. Toteutetaan, jos asemakaava hyväksytään, jolloin käsitellään rakennettavan alueen reunavyöhykkeet. ”
Mahdollisesti uhanalainen luontotyyppi lehtomainen kangas. Luo-alue (luonnonmonimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue) suojelualueen (kaavaluonnos2020) reuna. Ekologisesti tärkeä alue

ja lajistollisesti lahkaviosammal-ydinaluetta. Paljon on nykyistä ja tulevaa lahoppuuta. Puusto on mäntyä, kuusta, rauduskoivua, haapaa (45v+). Potentiaalinen liito-orava-alue. Täällä on saniaisoroja ja metsäkasvillisuudelle ja metsän vesitaloudelle tärkeää tihkupintaa. Ei kestä metsän käsittelyä. Maisemallisesti ajan myötä paranee. Alue on jätettävä ehdottomasti rauhaan!

Kulkuspuiston metsiköt ovat tikkojen ja liito-oravien aluetta

Kuvio 1004

Arvometsään esitetään poimintahakkuuta 2019 (Kulkuspuiston mäen takana lounaisosassa). Vanhaa metsää, missä on mäntyä, koivua ja kuusta 100 v. Mäen reunassa on eniten mäntyä ja haapaa. Alue on luonnontilaisen kaltainen metsä, missä luonnondynamiikka toimii, lahoppuuta lahoppuulajeille. Liito-oravametsä, tikkametsä, runsas lajisto säilyy kun metsikkö pidetään tiheänä. Täällä ei ole polkuja. Alue lähinnä melu-, näkö-, tuuli- ja paahdesuojametsää. Helposti saavutettava, opetusmetsä; lapset saavat kokemuksen oikeasta metsästä ja sen lajistosta. Vaatimus: jätetään käsittelemättä!

Kuvio 1007

Arvometsään esitetään poimintahakkuuta 2020. (Aisatien itä/lounaisnurkka, kapea osuus) Direktiivilajin ydinaluetta (lahkaviosammal), Uhanalainen (NT) silmälläpidettävä luontotyyppi, lehtomainen kangas, osin kangaskorpimainen. Luo- aluetta, jossa vanhahkoa monimuotoista sekametsää (luonnonmonimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue). Ekologisesti tärkeä alue lahoppuustoineen, pienilmastoinen, vesitalouden säilyminen tärkeää. Kuviolla on näkyvästi erikikäistä kuusi- ja koivu (5-8 m³/ha) lahoppuuta. Lahoppuujatkumo turvataan, kun huonokuntoinenkin puusto jätetään.

Vanhappuustoinen, hieskoivua 100 v+ kuusta 100 v+, mäntyä 100v+. Puusto on rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaista. Ei kestä hoitotoimenpiteitä, joten alue on hyvä jättää rauhaan.

Kuvio 1016

Esitetään pienpuuston hoitoa 2020 ja ensiharvennusta 2022.

Korkeita yli 30 m vanhoja mäntyjä, koivua, mäntytaimikkoa, lehtikuusta, paljon isoa pihlajaa. Kuvion eteläosa liito-oraville potentiaalista aluetta, lähellä esiintymää: haapa-kuusi alueet on jätettävä kokonaan käsittelemättä. Alue ei kaipaa kovaa metsäkonekäsittelyä eikä harvennusta. Pienpuuston hoitoakin on hyvä tehdä varoen, metsurin jalkatyönä. Lintuja on alueella paljon pesimäaikaan, myös talvella ruokailemassa. Pitäisi jättää tiheikköjä metsälajistolle, nuoret männytkin kasvavat komeammiksi tiheässä. Olisi hyvä kun tämän alueen voisi jättää suurimmalta osin kehittymään luonnonmukaisesti.

Kuvio 1069

Tämä ja läheiset metsäkuviot ovat liito-oravien ydinaluetta. Kannattaisi neuvotella liito-orava-asiantuntijoiden kanssa näille ja muille potentiaalisille tyhjille ja kehittyville alueille tehtävistä metsänhoidollisista toimenpiteistä, ennen hakkuuta ja harvennuksia. Liito-orava on kuusimetsään

erikoistunut laji. Ne tarvitsevat pesä- ja lepopuiden, haapakolopuiden viereen runsaasti mielellään järeitä kuusia antamaa suojaa saalistajilta.

Vantaalla 5. helmikuuta 2019

Linnaisten omakotiyhdistys ry

Minttu Lukkala

Puheenjohtaja

Kirjallisuus:

Hanski, Ilpo K. 2006. Liito-orava ja metsätalous. Teoksessa Uusi metsäkirja. 2006. Jokinen R. ym. (toim.) Gaudeamus kirja. Oy Yliopistokustannus University Press Finland Ltd. HYY-yhtymä Helsinki.

Mönkkönen, M. 2006. Monimuotoisuuden suojelu: paikallisesti, kansallisesti vai globaalisti. Teoksessa Uusi metsäkirja. 2006. Jokinen R. ym. (toim.) Gaudeamus kirja. Oy Yliopistokustannus University Press Finland Ltd. HYY-yhtymä Helsinki.